



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Jean-Luc Dalmasso

(art. 248 alin. (5) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1417/2022)

(1-17160634-01-Ira-12092022)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP; Condițiile confiscării speciale a unor monede din aur nedeclarate la trecerea frontierei; Necontestarea caracterului legitim al deținerii monedelor; Confiscarea monedelor nu este o măsură proporțională scopului de combaterea a activității infracționale.

19 decembrie 2024

Au judecat anterior cauza judecătoreii

Prima instanță –Valentina Garabagiu.

Curtea de apel – Oxana Robu, Igor Mânăscuță, Marcel Juganari, Alexandru Spoială, Elena Cojocari, Mihail Diaconu.

Curtea Supremă de Justiție – Nadejda Toma, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Boico.

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Jean-Luc Dalmaso,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Jean-Luc Dalmaso s-a născut în anul 1964 și este cetățean al Republicii Franceze și al Irlandei. El a fost acuzat, în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, de tentativă de contrabandă.

2. Jean-Luc Dalmaso a fost apărat de avocatul Iurie Mihalache.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 26 februarie 2019, a fost încetat procesul penal. Jean-Luc Dalmaso a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional (scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor prin nedeclarare), fiind încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională. Instanța a dispus confiscarea a 36 de monede din aur nedeclarate.

4. În urma rejudecării cauzei, la 19 mai 2022, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul avocatului Iurie Mihalache și a inculpatului Jean-Luc Dalmaso, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a încetat procesul penal în privința lui Jean-Luc Dalmaso, deoarece fapta comisă constituie contravenția prevăzută la art. 287 alin. (10) Cod contravențional. Jean-Luc Dalmaso a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional și s-a dispus încetarea procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională. De asemenea, instanța a dispus confiscarea specială a monedelor.

5. La 01 august 2022, decizia Curții de Apel Chișinău a fost contestată cu recurs de către avocatul Iurie Mihalache și Jean-Luc Dalmaso, în temeiul art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) 12) Cod de procedură penală.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 13 martie 2017, iar cauza penală a fost transmisă în instanța de judecată la 25 aprilie 2017. Prima instanță a examinat cauza în perioada 27 aprilie 2017-26 februarie 2019. Instanța de apel a examinat cauza în perioadele: 30 mai 2019 – 30 iunie 2021 și 28 ianuarie - 19 mai 2022. Instanța de recurs a examinat cauza în perioada: 13 octombrie 2021 - 22 noiembrie 2021.

7. Dosarul a ajuns a doua oară în Curtea Supremă de Justiție la 12 septembrie 2022, fiind repartizat aleatoriu completului de judecată format din judecătorii Ghenadie Plămădeală, Vladimir Timofti și Elena Cobzac. Din cauza demisiei mai multor judecători, cauza a fost repartizată în final completului de judecată format din judecătorii: Stella Bleșceaga, Ghenadie Eremciuc și Vladislav Gribincea.

8. Examinarea recursului a fost programată pentru 13 noiembrie 2024. În urma analizei argumentelor invocate în recurs, completul a considerat necesar să organizeze o ședință publică pentru a examina aspectul legat de confiscarea specială a celor 36 de monede. Participanții au primit din timp următoarele întrebări, la care trebuiau să răspundă în cadrul ședinței publice:

- a) Contestă oare acuzarea caracterul „licit” al deținerii de către Jean-Luc Dalmaso a monedelor confiscate?
- b) Ce scop legitim, în sensul art. 46 alin. (2) din Constituție, a urmărit confiscarea monedelor?
- c) A fost oare confiscarea o măsură necesară și adecvată în contextul abaterii comise, a personalității lui Jean-Luc Dalmaso, a naturii bunurilor confiscate și a celorlalte circumstanțe ale cauzei?

9. [Sedința publică](#) a avut loc la 06 decembrie 2024.

ÎN FAPT

10. Jean-Luc Dalmaso a fost învinuit că, la 13 martie 2017, s-a prezentat în zona de control vamal a Aeroportului Internațional Chișinău, la direcția „ieșire” din Republica Moldova. În urma controlului efectuat asupra bagajului său de mână, autoritățile vamale au descoperit 36 de monede din aur, cu o greutate totală de 225,77 grame și valoare de 249.712,08 lei. Inculpatul nu le-a declarat în prealabil autorităților vamale. Din motive care nu depind de voința lui Jean-Luc Dalmaso, monedele au fost ridicate. Acțiunile lui Jean-Luc Dalmaso au fost calificate conform art. 27, 248, alin. (5), lit. d) Cod penal (tentativă de contrabandă), adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor, prin tănuirea de controlul vamal, săvârșită în proporții deosebit de mari.

11. [La 26 februarie 2019](#), Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a dispus încetarea procesului penal în privința lui Jean-Luc Dalmaso, motivând că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 287 alin. (10) din Codul contravențional (scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor prin nedeclarare). Jean-Luc Dalmaso a fost recunoscut vinovat în comiterea acestei contravenții, însă procesul contravențional a fost încetat din cauza expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională stabilit la art. 30 din Codul contravențional. Instanța, în conformitate cu art. 106 din Codul penal, a dispus confiscarea celor 36 de monede din aur.

12. La 05 martie 2004, sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Iurie Mihalache și Jean-Luc Dalmasso, solicitând achitarea lui Jean-Luc Dalmasso.

13. [La 30 iunie 2021](#), Curtea de Apel Chișinău a admis apelul, a casat sentința instanței de fond și a pronunțat o nouă hotărâre cu privire la achitarea lui Jean-Luc Dalmasso de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248, alin. (5), lit. d) Cod penal, din lipsa faptei infracționale. Instanța de apel a dispus restituirea celor 36 de monede.

14. [La 22 noiembrie 2021](#), Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a admis recursul procurorului, a casat decizia Curții de Apel Chișinău și dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

15. [La 19 mai 2022](#), Curtea de Apel Chișinău a admis apelul avocatului și inculpatului, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre cu aceeași soluție pe care a dat-o instanța de fond. Instanța a încetat procesul penal în privința lui Jean-Luc Dalmasso, deoarece fapta comisă de acesta constituie contravenție prevăzută de art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional. Instanța l-a recunoscut vinovat pe Jean-Luc Dalmasso de comiterea contravenției date și a încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional. Instanța de apel a dispus confiscarea specială a celor 36 monede de aur. Soluția instanței de apel, a fost condiționată de modificarea art. 248 alin. (1) Cod penal, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018. Instanța a reținut că inculpatul a comis tentativa de a trece peste frontiera Republicii Moldova a 36 monede, valoarea în vamă a cărora constituie suma de 249.712,08 de lei. Această sumă nu depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate în anul comiterii faptei, adică suma de 560.000 lei, pentru a fi calificată ca infracțiune.

16. La 01 august 2022, decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către avocatul Iurie Mihalache, în numele lui Jean-Luc Dalmasso. El a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Jean-Luc Dalmasso. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală. Avocatul indică că instanța de apel nu a luat în considerare că Jean-Luc Dalmasso este cetățean al Franței și al Irlandei și nu cunoaște limba română sau rusă. În incinta Aeroportului Internațional Chișinău lipseau panourile de informare a pasagerilor cu privire la existența coridorului verde și coridorului roșu, nu exista schema de amplasare a zonelor de control vamal, nu era indicat locul în care persoana să fie obligată de a efectua declararea, nu era fixată linia de control vamal, adică lipsește faptul nedeclarării, deoarece el nu a ajuns până la linia de control vamal. Apărarea critică argumentul instanței precum că Jean-Luc Dalmasso trebuia să se adreseze biroului de informații din incinta aeroportului, deoarece, la acel moment, biroul de informații era temporar închis din cauza reparației din aeroport.

17. Partea apărării nu este de acord cu poziția instanței de apel că Jean-Luc Dalmasso urma să-și dea seama de valoarea obiectelor și de consecințele trecerii acestora fără o declarație prealabilă. Apărarea a menționat că recurentul a explicat că, conform practicii internaționale, în cazul în care deține în timpul călătoriei bunuri ce nu depășesc valoarea de 10.000 euro, aceste bunuri personale nu urmează a fi declarate. Monedele sunt bunurile personale ale lui Jean-Luc Dalmasso și, în opinia apărării, nu pot fi calificate ca marfă pentru export. Potrivit raportului de expertiză nr.13/01-09 din 14.03.2018, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a precizat că prețul real al monedelor investiționale constituie 7.000 euro, adică 143.113,6 lei. Apărarea consideră că în acțiunile lui Jean-Luc Dalmasso nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenției și el urmează a fi achitat.

18. Avocatul recurent de asemenea consideră că confiscarea monedelor este abuzivă și încalcă flagrant dreptul de proprietate prevăzut de art. 46 din Constituția Republicii Moldova. Confiscarea nu este justificată prin prisma gravității faptei comise de contravenient, având în vedere că monedele au fost dobândite în mod licit de către Jean-Luc Dalmasso.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. La 19 mai 2022, art. 162 alin. (1) Cod de procedură prevedea următoarele:

„(1) În cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz:

- 1) uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite;
- 2) obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite;
- 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora;
- 4) banii și alte valori dobîndite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sînt identificați, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenența acestor obiecte, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile. Banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat;
- 5) documentele care constituie corpuri delictive rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate;

6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delictive, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.”

20. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;”

21. În perioada relevantă, art. 106 alin. (1) și (2) Cod penal aveau următorul conținut:

„(1) Confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

(2) Sînt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare):

a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni;

b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri;

c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor;

e) deținute contrar dispozițiilor legale;

f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri;

g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.”

22. Art. 27 și 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii, încrimina tentativa de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor, prin tănuirea de controlul vamal, săvârșită în

proporții deosebit de mari. Pentru comiterea acestei infracțiuni, persoana fizică se pedepsea cu închisoare de la 3 la 10 ani.

23. Prin Legea nr. 179, din 26 iulie 2018, a fost modificat art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal. Conform acestei legi, care a intrat în vigoare la 17 august 2018, era incriminată penal doar contrabanda „bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

24. Conform art. 287 alin. (10) din Codul Contravențional, în redacția Legii [nr. 159 din 12 octombrie 2018](#), în vigoare din 09 decembrie 2018:

„10) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tănuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:

- până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale;
- de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 500 la 900 de unități convenționale;
- de la 4000 până la 8000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale.”

ARGUMENTELE PĂRȚILOR

25. În ședința de judecată publică din 06 decembrie 2024, Iurie Mihalache, avocatul recurentului, a susținut că monedele au fost dobândite licit de către Jean-Luc Dalmasso (prin moștenire), iar confiscarea lor reprezintă o măsură disproporționată în raport cu gravitatea faptei comise. Avocatul a declarat că monedele erau deținute de clientul său de mai mult timp. Ele au fost aduse cu ceva timp înainte în Republica Moldova de Jean-Luc Dalmasso, unde ultimul a locuit o anumită perioadă de timp. Avocatul a mai susținut că monedele nu au fost ascunse, fiind puse în bagajul de mână. Clientul său nu intuia că el trebuie să declare monedele. Monedele au fost depistate la trecerea prin scanner. Având în vedere că monedele au fost moștenite, ele nu pot fi calificate ca marfă pentru export. Nici stabilirea costului lor în baza valorii contractuale nu poate fi efectuată.

26. Procurorul în Procuratura Generală Sergiu Crîjanovschi a depus referință prin care a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil. În ședința publică, procurorul Crîjanovschi și-a reiterat poziția din referință. Inculpatul a intrat în Moldova la 10 ianuarie 2016, 24 decembrie 2016, 10 februarie 2017 și a avut

posibilitatea să se informeze despre regimul declarării bunurilor la trecerea lor peste frontieră. Din poziția apărării rezultă că Jean-Luc Dalmaso cunoștea că bunurile în valoare de până la 10.000 euro pot fi scoase și introduse de pe teritoriul Republicii Moldova fără a fi declarate. Fiind întrebat ce scop legitim a urmărit confiscarea specială a monedelor, procurorul a susținut că confiscarea a fost necesară pentru a preveni comiterea altor abateri similare. Procurorul de asemenea a explicat că monedele au fost confiscate deoarece constituiau obiectul infracțiunii. Totuși, procurorul a susținut că Jean-Luc Dalmaso nu a fost suspectat de comiterea altor abateri similare. Procurorul a mai menționat că, deși nu neagă versiunea apărării că monedele au fost moștenite, pe întreg parcursul procesului penal Jean-Luc Dalmaso nu a prezentat acte care ar dovedi caracterul „licit” al deținerii monedelor. Instanța de apel corect a dispus confiscarea bunurilor ce au constituit obiect al infracțiunii de contrabandă. Codul de procedură penală nu prevede o altă soluție, confiscarea specială intervenind automat.

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Recursul examinat a fost declarat în termenul de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

28. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui, iar alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesuale penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel, iar această lege conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 1 septembrie 2023.

29. Recursul este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală se referea la calitatea motivării deciziei instanței de apel. Pct. 8 se referea la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, iar pct. 12) se referă la încadrare juridică greșită a faptei.

30. Avocatul susține că faptele lui Jean-Luc Dalmaso nu constituie infracțiune sau contravenție, deoarece nu știa că monedele trebuiau declarate, iar clientul său urmează a fi achitat. De asemenea, avocatul nu este de acord cu confiscarea monedelor. Instanța de recurs menționează că argumentele avocatului cad sub

incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală și vor fi analizate doar din această perspectivă.

31. Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală conține cinci situații distincte:

- a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- d) dispozitivul hotărârii este expus neclar;
- e) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.

32. Conform art. 434 Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție nu poate admite un recurs din alte considerente decât cele invocate în recurs. În recurs se invocă că Jean-Luc Dalmaso nu a comis abaterea contravențională, precum și faptul că confiscarea monedelor era nejustificată.

33. Referitor la dezacordul cu privire la încadrarea acțiunilor lui Jean-Luc Dalmaso în baza art. 13, 287 alin. (1) Cod contravențional, avocatul nu a explicat care din cele cinci situații prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală își întemeiază cererea. Recursul doar susține că Jean-Luc Dalmaso nu avea cum să știe că cele 36 de monede din aur trebuiau declarate. Avocatul nu a menționat punctual de ce aprecierea dată probelor esențiale de instanța de apel este vădit nerezonabilă. Completul este de acord cu argumentarea instanței de apel privind respingerea acestui argument. Orice persoană responsabilă care intenționează să treacă peste frontieră 36 de monede de aur trebuie să se intereseze despre regulile de trecere a acestor monede peste frontieră. Completul notează în acest sens că Jean-Luc Dalmaso însăși susține că deține aceste monede de mai mult timp. El a intrat de mai multe ori în Republica Moldova până în martie 2017, iar în anul 2017 lista bunurilor care urmau a fi declarate putea fi ușor găsită pe internet. Pe de altă parte, însăși apărarea operează cu argumentul că contravenientul cunoștea că nu trebuia să declare bunurile care valorează mai puțin de 10.000 de euro, ceea ce confirmă că acesta s-a informat despre regulile de scoatere a bunurilor din Republica Moldova. Argumentul că contravenientul nu cunoștea că monedele valorau mai puțin de 10.000 de euro nu este credibil, având în vedere că monedele erau deținute de contravenient de mai mult timp și acesta trebuia să cunoască cu aproximație valoarea lor reală. Valoarea reală a acestora era de 249.712,08 de lei, ceea ce în martie 2017 era echivalentul a circa 12.000 de euro. Prin urmare, în această parte, recursul este vădit neîntemeiat.

34. Cu referire la cel de-al doilea argument al recurentului, prin care acesta contestă confiscarea specială a monedelor de aur, completul menționează că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au motivat explicit aplicarea art. 106 Cod penal. Instanța de apel s-a limitat doar la redarea conținutului art. 106 Cod penal și a art. 162 Cod de procedură penală (a se vedea para. 28-30 din [decizie](#)).

35. Completul reiterează că Curtea Supremă de Justiție a menționat următoarele în încheierea sa nr. [1ra-1750/2023](#):

46. ... confiscarea specială nu reprezintă o a doua pedeapsă pentru aceeași faptă penală. Ea are scopul de a preveni comiterea unei alte infracțiuni identice sau similare. În fiecare caz când se solicită confiscarea urmează totuși a fi aplicat testul de proporționalitate. În caz contrar, există riscul de încălcare a dreptului de proprietate (a se vedea hot. CtEDO [Paulet v. Marea Britanie](#), 2014, §§ 63-69; [Rustamkhanli v. Azerbaidjan](#), 2024, § 53-66).

36. Având în vedere cele menționate în paragraful precedent, confiscarea automată a obiectului infracțiunii nu este admisibilă (*mutatis mutandis* hot. CtEDO [Karapetyan v. Georgia](#), 2020, § 37). Pentru ca o asemenea confiscare să fie aplicată, ea trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporțională cu scopul legitim urmărit.

37. Completul acceptă că confiscarea specială în această cauză a urmărit scopul „combaterii activităților infracționale”. Nu este clar totuși în care categorie din art. 106 alin. (2) Cod penal au fost încadrate cele 36 de monede de aur confiscate. Potrivit declarațiilor procurorului făcute în cadrul ședinței din 06 decembrie 2024, monedele au fost confiscate în calitate de obiect al infracțiunii. Totuși, obiectul infracțiunii este permis de a fi confiscat doar în cazul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului (a se vedea art. 106 alin. (2) lit. g) Cod penal). Contravenientul nu a fost învinuit de asemenea infracțiuni. Deși instanța de apel a menționat art. 162 Cod de procedură penală, care se referă la corpurile delictive, acest articol nu reglementează confiscarea specială.

38. Urmează a fi făcută o distincție între bunurile obținute legitim și cele obținute cu încălcarea legii sau ca urmare a comiterii de infracțiuni (a se vedea [hot. Curții Constituționale nr. 21/2011, § 30](#)), precum și măsurile menite să combată spălarea banilor și finanțarea terorismului. Completul reiterează că, conform art. 46 alin. (3) al Constituției, caracterul licit al dobândirii se prezumă. Sarcina probei caracterului ilicit al dobândirii averii revine organelor statului (a se vedea [hot. Curții Constituționale nr. 6/2015, § 45](#)). Autoritățile pot ridica dubii în ceea ce privește „legitimitatea” bunurilor atunci când din informațiile deținute, posesorul nu putea achiziționa bunurile sau deține suma de bani. În această cauză, acuizarea nu a negat caracterul legitim ale deținerii de către contravenient a monedelor.

39. Din circumstanțele cauzei rezultă că contravenientul nu este acuzat de acțiuni fraudulente, ci de simpla nedeclarare a monedelor. Contravenientul susține că monedele nu au fost ascunse, fiind puse în bagajul său de mână, în husa în care în mod obișnuit le păstra. Acuizarea nu a susținut niciodată că contravenientul a încercat să ascundă monedele. De asemenea, contravenientul nu a fost suspectat de alte abateri similare.

40. Completul de asemenea notează că prin nedeclararea monedelor nu au fost afectate finanțele publice. La declararea acestora nu urma a fi plătită vreo taxă, iar contravenientul nu putea fi expropriat de monede în cazul declarării. Nici contravenientul nu ar fi obținut vreun beneficiu prin nedeclararea monedelor.

41. Confiscarea specială a monedelor a fost dispusă după ce a fost constatată vinovăția lui Jean-Luc Dalmaso în comiterea unei contravenții. Sancțiunea maximă prevăzută de lege pentru această contravenție, la data celei de-a doua decizii a instanței de apel, era de 1.200 de unități contravenționale (a se vedea para. 24), adică 60.000 de lei, de patru ori mai puțin decât valoarea monedelor confiscate. Acest fapt reprezintă un factor în plus care confirmă caracterul disproporționat al confiscării.

42. Având în vedere cele de mai sus, completul consideră că măsura confiscării speciale nu a fost motivată corespunzător în decizia instanței de apel. Ea de asemenea reprezintă o măsură care încalcă dreptul de proprietate (*mutatis mutandis* hot. CtEDO [Yaşaroğlu v. Turcia](#), 2023), iar cererea de confiscare urmează a fi respinsă.

43. Completul de asemenea notează că prezenta cauză nu se referă la bunurile tănuite la trecerea peste frontieră sau la nedeclararea unor sume mari de bani, când poate exista suspiciunea de spălare de bani, de finanțare a terorismului, sau de finanțare ilegală de peste hotare a campaniilor electorale.

44. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin (2) pct. 4), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite parțial recursul declarat de către avocatul Iurie Mihalache în numele lui Jean-Luc Dalmaso;

Se anulează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2022, în partea confiscării speciale a celor 36 monede de aur;

Se restituie lui Jean-Luc Dalmaso cele 36 de monede investiționale, aflate la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, în baza ordonanței din 04 aprilie 2017;

Celelalte dispoziții ale deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea